

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 24 Lutego r. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 15 lutego.

Dnia 9 t. m. przybyły do tutejszej stolicy ostatnie półki gwardyi, powracające z wyprawy tureckiej, t. i. fińskiej i strzelców. (J. d. S. P.)

— D. 11 t. m. był u Cesarza Jegomości w pałacu zimowym wielki obiad, na 700 osób, dla wszystkich, którzy tu szczęśliwie powrócili z ostatniej wojny tureckiej, uwieńczonej tylu świetnymi wypadkami, Gwardyi i Armii PP. Jenerałów, Sztabu i Ober-Oficerów tu obecnych, równie też dla osób dyplomatycznych rosyjskich i zagranicznych, które się znajdowały w tym zawodzie zwycięstw i sławy. Stoły były zastawione w salach s. Jerzego i Białej. W sali s. Jerzego naprzeciwko Tronu, w poprzek sali, stół dla FAMILII CESARSKIEJ, u którego siedzieli NAYJAŚNIEYSI CESARZ i CESARZOWA Ichmość, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ, II. K. K. Wysokości XIAŻĘ Alexander, Wirtemberski, XIAŻĘ Albert Pruski, XIAŻĘta Alexander i Ernest Wirtemberscy, pierwsze Damy Dworu, Postowie Królewsko-Francuzki, Pruski, Duński i Hannowerski, Królewsko-pruski Jenerał-porucznik Müßling, Jenerał piechoty Hrabia Totstoy, Minister CESARSKIEGO Dworu XIE Wołkoński, Jenerał piechoty Jenerał-adiutant Hrabia Langeron, Jenerałowie kawalerii, Jenerał-adiutanci Wasilczykow, Depreradowicz i XIE Trubecki, Minister Skarbu, Jenerał-adiutanci Baron Jomini, Borozdin, Hrabia Toll, Hrabia von der Pahlen 1, Potemkin, Wicekanclerz Hrabia Nesselrode, Wielki Koniuszy Hrabia Moden, Wielki Marszałek dworu Naryszkin, Wielki Mistrz obrzędów Hrabia Potocki, Wielki Jarmużnik Muzowski, Główny inspektor części lekarskiej Armii Baronet Wylie, Zarządzający ministeryum sprawiedliwości Sekretarz stanu Daszkow, Hrabia Matuszewicz, Senator Borozdin i Oficerowie w Królewsko-francuzkiej i pruskiej służbie znajdujący się tu dla różnych szczególnych poleceń. Przed tym stołem, nakrytych było wzdłuż sali ośm stołów; u których siedzieli Oficerowie półków Leyb-Gwardyi, Preobrażńskiego, Siemionowskiego, Izmayłowskiego, Głównego Sztabu, Główny Kwatery JEGO CESARSKIEJ MOŚCI, Moskiewskiego, Grenadyerów i Pawłowskiego. W sali Białej za siedmiu stołami siedzieli Oficerowie Artylleryi gwardyjskiej, Leyb-Gwardyi strzelców, półków fińlandzkiego, dragonów i ułanów, huzarów, strzelców konnych, Kozaków, Tatarów krymskich, Armii, saperów pionierów konnych i pociągów. U stołów w sali s. Jerzego zajmowali pierwsze miejsce Zarządzający Woyskowem Ministeryum i Głównym Sztabem J. C. M. Jenerał-adiutant Hrabia Czernyszew, Szef żandarmów i dowodzący Główną CESARSKĄ Kwaterą Jenerał-adiutanci: Benkendorf, Jenerał-kwatermistrz Hrabia Suchtelen, Neudgardt 2, Uszakov i Szypow 1, i Jenerał-majoremie Arbuzow i Berchman; w sali Białej: Naczelnik artylleryi oddzielnego korpusu gwardyi jenerał-adiutanci: Suchozanet, Ciczeryn, wice admirał XIAŻĘ Meńszikow, Sazonow, Adlerberg, Herua, Jenerał-majoremie: Herbel, Nostic, Głazenap i Poleszko. Z sali portretowej w czasie obiadu rozlegały się odgłosy muzyki woyskowej. Przy końcu obiadu CESARZ JEGO MOŚĆ raczył uszczęśliwić obecnych obrońców Monarchy i Ojczyzny, a w nich całą zwyciężką Armią Rosyjską, najtaskawszym toastem: za zdrowie walecznych wojowników Ros-

syjskich, a JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ spełnił zdrowie CESARZA JEGO MOŚCI i zapewne w tym uroczystym momencie był powtarzany w sercach wszystkich obecnych synów Rosyi święty ślub, — żyć i umierać za Króla-Ojca, za Króla-Bohaterą! (G. S. P.)

— N. CESARZ JEGO MOŚĆ, N. CESARZOWA JEGO MOŚĆ i JEGO WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ, udarowali swą obecnością maskaradę, daną d. 13 lutego w domu Pani Engelhardt. Ich Królewskie Wysokości, XIAŻĘ Alexander Wirtemberski i XIAŻĘ Pruski Albert byli także na tej maskaradzie. Damy znakomitsze i pierwsi urzędnicy Państwa, oraz całe wyższe towarzystwo składały to świetne zgromadzenie, iakiego nie widział Petersburg od czasu zamknięcia klubu muzycznego. Zgromadzenie Publiczności było liczne. Obecność Nayaśnieszyszych Osób nadawała życie i duszę zgromadzeniu. Oddawna już publiczność petersburska tak się nie bawiła. Liczne zgromadzenie zdawało się być jedną familią w obecności najlepszego Ojca. W iednym z następujących numerów naszej gazety doniesiemy obszerniej o tej maskaradzie, a teraz wspomniemy tylko, że wszelkie oczekiwania i życzenia nasze o tej maskaradzie, umieszczone w poprzedniczym doniesieniu, spełnione zostały, i ten rodzaj zabaw publicznych ustalił się na trwały posadzie. (P. P.)

— Naywyższy Reskrypt do P. Jenerał-Adiutanta, Jenerała kawalerii, Goleniszczewa-Kutuzowa.

Pawle Wasilewicz! Przez ukaz dnia dzisiejszego, dany Rządzacemu Senatowi, uwolniwszy WPana, podług jego żądania, dla zwątlonego zdrowia, od urzędu sanktpetersburskiego Woennego Jenerał-Gubernatora, szczerze dziękuję WPanu, za stateczną i odznaczającą się czynność, z iaką od wstąpienia Mojego na Tron, więcej lat czterech, spełniałeś bardzo trudne obowiązki, dla pomyślności powierzonej WPanu stolicy i gubernii, z zupełnym Mojem zadowoleniem. Dostatecznie jestem przekonany, że, zachowując urząd Mojego Jenerał-adiutanta i Członka Rady Państwa i nadal przyniesiesz służbie cały ten pożytek, iakiego mam prawo oczekiwać od żarliwej WPana gorliwości i wieloletniego doświadczenia. Zostać nazawsze ku WPanu przychylnym.

N I K O Ł A Y.

St. Petersburg d.
1 lutego 1830 r.

(G. S.)

— Przez naywyższy dyplom, wydany pod d. 19 stycznia, Jenerał-major, pochodny Ataman dońskich półków kozackich, przy oddzielnym korpusie kaukaskim, Leonow 1, mianowany kawalerem orderu s. Anny 1szej klasy.

— Przez naywyższe ukazy: pod d. 11 stycznia Biskup Nowoczerkaski, Atanazy, mianowany został Arcybiskupem.

— D. 29 stycz. Dyrektor kancelaryi ministeryum spraw wewnętrznych, rzeczywisty radca stanu, Michajłow, uwolniony od tego obowiązku i przyłączony do Heroldyi. Niżgorodzki wice-Gubernator radca stanu, Perewerzow, uwolniony od tego obowiązku i mianowany Dyrektorem Kancelaryi Ministeryum spraw wewnętrznych.

— D. 30 stycznia. Expedytor kancelaryi Państwa radca Dworu Nikitin, naywyżey przeznaczony na pomocnika Sekretarza stanu Rady Państwa; na miejsce Rzeczywistego radcy stanu Jermakow.

skiego, uwolnionego od tego obowiązku z powodu choroby i przyłączono go do Heroldyi.

— Dnia 6 lutego. Zostający w cywilnej kancelaryi Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicza etatu kommissoryackiego 7mej klasy, *Witkowski*, najmłodszy podniesiony do 6tej klasy.

— Tęże daty. Najwyżey rozkazano zasiadać w Rządzącym Senacie Senatorom, Radcom tajnym: *Merkutowi* w 3cim oddziale 5go Departamentu, a *Brawinowi* w 7mym Departamencie, a zaś odstawnemu rzeczywistemu radcy stanu *Wotkowowi*, bydz przy Ministrze Oświecenia narodowego do szczególnych poleceń.

— D. 7 lutego. Naczelnik 1go oddziału Departamentu udziałów, assesor kolegialny, *Semenow*, Naczelnik 2go oddziału inspektorskiego departamentu Głównego Sztabu J. C. M. 6tej klasy *Homzin* i Naczelnik 4go oddziału Departamentu kommissoryackiego Wojennego Ministerium 7mej klasy *Stupakow*, dla choroby, najwyżey uwolnieni od obowiązków, a zostający przy jenerale wojennym kommissarzu do osobnych poleceń 9tej klasy *Stratanowicz* mianowany naczelnikiem 4go oddziału kommissoryackiego Departamentu.

— Tęże daty. Na cenzora uniwersytetu dorpckiego, na miejsce zmarłego profesora *Lentza* najwyżey potwierdzony profesor mineralogii radca kolegialny *Engelhardt*. (G. S.)

— Przez rozkaz dzienny dnia 10 lutego, zostający przy głównej kwaterze 2 armii, liczący się w kawalerii, ienerał-maior, *Montresor*, mianowany dowódcą i brygady i dywizyi strzelców konnych, na miejsce uwolnionego na własną prośbę z mundurem i pensją ienerał-majora *Akinowa*. (G. S. P.)

— Dnia 12 lutego jenerał-maior, *Xiążę Rebutow*, mianowany naczelnym dowódcą w prowincyi Armenńskiej. (J. d. S. P.)

— Przybyli do stolicy z osób pierwszych 4ch klass. 8 lutego ienerał-maior *Tebeńkow*, Senator *Ogarew*, ienerał-maior *Łaptiew*; dnia 9 lutego, rzeczywisty radca stanu *Penski*, ienerał-maior *Joseljan*, odstawni ienerał-maior *Arsenjew*, odstawni rzeczywisty radca stanu *Broker*; wyjechali: do Abo, tameczny komendant ienerał-porucznik *Turczaninow*; do Moskwy Mistrz Dworu Hrabia *Mussin-Puszkina*; do Tweru ienerał-porucznik *Chilkow*. (G. S. P.)

— Wydawcy Pszczoły Północnej uwiadomiamy (w N. 19), że w 10 Numerze tej gazety przez omyłkę wydrukowano, iakoby wybor marszałka powiatu nowofadożskiego, dla potrzebnych informacyi był wstrzymany, na którąto dosłowność był wybrany i potwierdzony niezwłocznie P. Maior N. W. *Sawicki*, a na marszałka powiatu Oranienbajmskiego P. Półkownik A. M. *Potemkin*.

— Po trzytygodniowym pobycie w Tyflisie, Xiążę *Chosrew-Mirza*, dnia 19 stycznia udał się w dalszą drogę. Jenerał-maior *Rennenkampff* będzie towarzyszył Xięciu do granicy perskiej, dokąd na spotkanie Jego Wysokości przybędzie oyciec jego, Xiążę następca-*Abbas Mirza*. (G. S. P.)

Symferopol 25 stycznia.

Z powodu trwającej w mieście Sewastopolu morowej zarazy rozchodzą się rozmaite wieści, bardzo niekorzystne dla przemysłu kraju tutejszego i mieszkające powszechną spokojność w miejscach sąsiedzkich, przygraniczających z naszą gubernią. Z tej przyczyny poczytuemy za obowiązek okazać terazniejsze w tym względzie położenie miasta Sewastopola z jego okolicami.

Wiadomo, że port Sewastopolski przez cały ciąg działań wojennych, za pośrednictwem floty, musiał koniecznie mieć częste związki z miejscami podeyrzanymi i zarażenymi, a stąd łatwo się było spodziewać zarazy w mieście, które, żeby ocalić od tego nieszczęścia, dzięki troskliwym staraniom wyższej zwierzchności, było od samego początku opasane kordonem. Środek ten może się zdawać dla wielu za niepożyteczny i uciążliwy, ale teraz każdy jest przekonany o dobroczynnych jego skutkach dla całego kraju, tem więcej, że kiedy pokazała się w kwarantannie zaraza, iesz-

cze ostatnich dni sierpnia, wtenczas, z powodu niezgodności w zdaniach medyków, prawie nikt nie chciał wierzyć o istnieniu zarazy. Teraz zaś, kiedy się wszyscy przekonali o zarazie w samym mieście, te miejsca, gdzie się ona pokazuje natychmiast oddzielają się od innych, a tym czasem zwraca się pilna uwaga na zdrowie innych mieszkańców; przedsięwzięte są wszystkie potrzebne środki do zatamowania i zniszczenia zarazy, po których bez wątpienia należy się spodziewać wkrótce pomyślnych skutków. Co się tyczy obawy zarazy poza miastem, tedy ta jest zupełnie zabezpieczoną przez niezmordowaną troskliwość zwierzchności gubernialnej: bo, oprócz dawniejszego wojskowego kordonu, który sam ieden jest dostatecznym do zupełnego przecięcia wszelkiego związku miasta z okolicami, ieszczé teraz urządzony jest drugi kordon w niejakiej odległości od pierwszego, tak, że wszyscy mieszkańcy innych części Krymu mogą być zupełnie spokojni i pewni, że zaraza do nich nie przeniknie. (W. O.)

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 28 lutego.

(z Gazety Warszawskiej.)

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL Jmć, przyjąwszy najłaskawiej ofiarowane Mu exemplarze dzieła: *Rys historii Polskiej* J. Pana *Miklaszewskiego*, Radcy Kommissyi Centralnej Likwidacyjnej, i *Abecadnik Żmudzki* J. Pana *Kajetana Niezabitowskiego*, raczył obdarzyć autorów tych dzieł pierścieniami brylantowymi.

— N. Król Jmć Francuzki przyjął raczył dzieło: *Théorie des richesses sociales*, napisane przez Hr. *Fryderyka Skarbka*.

— W gminie *Sobieszyn* zmarł niedawno starzec 108 lat mający, do dnia zgonu swego był prawie zawsze zdrow i tak czerstwy, że często 2 mile drogi piechotą na dzień odbywał, a nawet chwilą przed zgonem przechadzał się po mieszkaniu. Do tak późnej starości czytywał bez okularów, miał oraz tak trwałą pamięć, iż opowiadając, nie zapominał drobnych nawet szczegółów koronacyi *Augusta III*, Króla Polskiego, na której się znajdował.

— Handel między *Odessą* a Królestwem Polskiem zasługuje, ażeby obudwu stronom naysilniejszą zwrócił uwagę. Towary wschodnie, iako *hakkalia*, tytuń turecki, oliwa w niskich gatunkach do fabryk służąca, brane z *Odessy*, a w zamian dostawiane tam wyroby Królestwa, rozległy i korzystny targ przedstawiają. Osobliwe zaś dogodności są następujące: 1) Towar w *Odessie* deklarowany na tranzyt i wprost z okrętów do dalszego transportu brany, ulega o $\frac{1}{2}$ niższej opłacie cła tam pobieranego. 2) Z powodu kwarantanny powiększone koszty, ciężce długo nie będą, a zatem obowiązywanie beczek smołami sznurami, potrójne wydatki w pakowaniu, czyszczenia towaru od zarazy, świadectwa w tej rzeczy, i t. d. zupełnie znikną w stanie zwyczajnego położenia *Odessy*. 3) Przewóz towarów przez tamecznych włóścian *Gumakami* zwanych, najmniej o 25 procentów tańszy, niżeli przez ruskich zwoszczyków, iako do większego zarobku i kosztowniejszego życia przywykłych. 4) Sukna polskie wielkie mogą mieć odbyt do Turcji. Dobrze zaś oznajomiony przedsiębiorca, znalazłby ieszczé w tamtych stronach nie ieden miejsce korzystnego pokupu na te, równie iak i na inne wyroby.

— Gонец *Krakowski* pod dniem 20 b. m. donosi: „Niektórzy górale przepowiadają wczesną i piękną wiosnę, i twierdzą, że z końcem tego miesiąca znikną śniegi i lody. Czy to przepowiedzenie ziści się nie podobna zaręczyć; lecz nie raz mieszkańcy gór bywali godnymi wiary z tego względu wieszczbierzami.“ (Kor. War.)

FRANCYA.

Paryż dnia 11 lutego.

(z Gazety Warszawskiej.)

Bryg *Comete* wypłynął dnia 4 b. m. z *Tuluzy*; powiósł listy urzędowe do Admirałów *de Ri-*

gny i de Rosamel, oraz do Jenerała Schneider. Znajduje się także na nim Pan Pillavoine, konsul nasz przeznaczony do Larnaca.

Były Xiążę Pokoju, Don Emanuel Godoy, przybył na mieszkanie do tutejszey stolicy.

Tutejszy Monitor umieścić co następuje: „Gdy NN. Cesarz i Cesarzowa Brezylji, tudzież N. Królowa Portugalii i Xiążę Leuchtenberg mieli przypadek, którego szczegóły mogą być przeistoczone, jesteśmy więc upoważnieni, podać następujące urzędowe doniesienie, które Poselstwo Brezyljskie w Paryżu otrzymało: „Gdy dnia 7 grudnia wieczorem NN. Cesarz i Cesarzowa Brezylji, Królowa Portugalii i Xiążę August Leuchtenberg wracali z przejeżdżki parokonnym pojazdem, zламаł się dyszel, pojazd się wywrócił, i NN. Państwo wraz z Xiążęciem przez upadnięcie zostawali w nieiakiem niebezpieczeństwie. Jednakże podług 4 wydanych biuletynów, i podług urzędowych wiadomości, dochodzących do dnia 9 grudnia, stan Cesarza, który najwięcej szwankował, nie jest wcale niebezpieczny, i Monarcha ten był tak zdrow, ile tylko po takim przypadku żyć może. Lekarze zapewnili, iż 20 dni będą dostatecznem do zupełnego wyzdrowienia N. Cesarza. N. Cesarzowa nie została skaleczoną przez upadnięcie. N. Królowa Portugalska lekko stukała się w twarz i już odwiedziła Najjaśniejszego oycę swego. Stan Xięcia Leuchtenberg, który wraz z N. Cesarzem najbardziej został skaleczony, był tak mało zatrważającym, iż lekarze mniemali, że za 8 dni będzie mógł wychodzić. N. Cesarzowa okazała przy tém zdarzeniu zadziwiającą przytomność umysłu i najmocniejsze uczucie. Mieszkańcy w Rio-Janeiro szczerem wynurzeniem obawy swojej przy tym nieprzyjemnym wypadku dowiedli, ile umieją cenić rzadkie przytomności Cesarza, i jak wielkiem jest przywiązanie Brezyljczyków do swoich Monarchów.”

Inne dzienniki Paryskie donoszą o tym wypadku w sposobie następującym: „Dwór bawił kilka dni w domu wiejskim Bota Fogo; wracając zamtąd dnia 7 grudnia, gdy Cesarz kierował konia, i zwracał na ulicę Lavradio, zламаł się dyszel, pojazd się wywrócił, konie poszły daley i Cesarzowi wyrwały nogi. Z trudnością potrafiłno je zatrzymać. Natychmiast przyniesiono NN. Cesarstwo lechmość do pobliskiego domu Margrabiego Conta Gallo; przywołano lekarzy, i pokazano się, iż Cesarz zламаł dwa żebra, a Xiążę Leuchtenberg prawą rękę w ramieniu, Cesarzowa zaś nie została skaleczoną; Królowa Portugalska dostała mocną kontuzję w głowę. Rany Cesarza, od którego łóżka Cesarzowa nie oddala się, nie okazały się niebezpiecznemi. Cesarz, Cesarzowa i Xiążę Leuchtenbergski, okazali w tém zdarzeniu wielką przytomność umysłu.”

— Dnia 12 —

Król Jmć przeznaczył 1,500 franków na pomnik, który ma być wystawiony sławnemu poecie Kornelowi w jego rodzinnem mieście Rouen.

Pan Crussol, siostrzeniec Xiążęcia Mortemart, miał zjad wyjechać wczoraj z listami urzędowemi do Xiążęcia Mortemart, wniaswego, posta naszego w Petersburgu.

Dziennik Czasu pisze, iż Jenerał Bourmont obejmuje dowództwo wyprawy przeciw Algierowi, a Jenerał Champagny, pierwszy Adjutant Xiążęcia Delfina, zastępować go będzie w obowiązkach ministra wojny.

Z wyznaczonych przez Króla Jmci 60,000 franków na chleb, drzewo i odzież dla ubogich tutejszych, rozdano od 20 do 24 stycznia 32,433 franków. Takie wsparcie otrzymało 30,361 rodzin, które wynoszą 62,705 osób.

W osadzie francuzkiej, zwanej Karikal, leżący wpośród posiadłości angielskich wzdłuż brzegów Koromandelu, musieli Francuzi stoczyć bitwę dnia 18 grudnia roku 1828 z krainowcami, a to z następującej przyczyny: niższa kasta krainowców chciała nosić sandały, gdyż w tamtecznym gorącym klimacie niewygodnie jest chodzić bez obuwia. Rozgniewało to wyższe kasty; ale gdy

władze francuzkie ujęły się za kastą niższą, naczelnicy kast wyższych udali się do posiadłości angielskich, zgromadzili ochotników, i we 300 ludzi wpadli zbrojnie do Karikal, ale zostali pobici.

ANGLIA.

London, dnia 10 lutego.
(z Gazety Warszawskiej).

W skutku doniesienia, iż Ministrowie wnieśli dnia 9 b. m. w Parlamencie, wyznaczenie Komisji do rozpoznania handlu z Indiami Wschodnimi i Chinami, co też nastąpiło, przybyła tu Deputacya kupców Liwerpolskich, a w krótko mają jeszcze przybyć Deputacye tegoż stanu z Glasgow, Manchester, Bristol i innych miast.

Onegdaj po skończonej sessji Parlamentu, Xiążę Wellington, Lord Kanclerz, Lord naczelny sędzia, oraz Hrabowie Westmoreland i Stanhope, tudzież Biskupi z Clandaff i Exeter, zowiedzieli wielkie kolegium lekarzy, chirurgów i aptekarzy, gdzie zwykle wiosenne nauki tego się dnia zaczęły. Zgromadzenie odbyło się w obszernej sali biblioteki, wspaniale ozdobionej. Przewodniczący Pan Holford, przy którym po lewej stronie siedział Xiążę Wellington, a po prawej Lord Kanclerz, powinszował zgromadzeniu, iż na statystyczne zapytania podane uczonym wszystkim części świata, otrzymało bardzo zadowalające odpowiedzi.

DANIA.

Kopenhaga d. 2 lutego.

Z powodu wiadomego nieszczęścia, które się niedawno przytrafiło Xiężniczce Karolinie i lekkiej choroby Królowej, uroczystości zwyczajne u dworu w dzień urodzin Króla dnia 28 stycznia przypadających były odłożone. Jednakowoż Król zaszczycił obecnością swoją teatr, gdzie był przyięty od publiczności z najwyższym uniesieniem. Ubodzy i uczniowie tutejszych szkół wojskowych otrzymali w tym dniu zwyczajne podarunki.

— Od Szwedzkiego brzegu sąsiedzkiego codzień tu przyjeżdżają w saniach po lodzie. (G.S.P.)

PRUSSY.

Berlin dnia 19 lutego.

Od kilku lat zaprowadzono tu miejską pocztę, na której oddają się listy adressowane do domów w obrębie miasta. Roku zeszłego oddano na tę pocztę 520,582 listów. (Gaz. War.).

PORTUGALIA.

Lizbona dnia 25 stycznia.

Admiralicja tutejsza, mimo usiłowań Konsula Angielskiego, uznała za dobrą zdobycz dwa okręty kupieckie angielskie, które bryg wojenny portugalski zabrał przed wyspą Terceira. (G. W.).

— Dnia 31 —

Konsul północno-amerykański, P. Brent, miał d. 23 b. m. wystuchanie u Don Miguela, który na jego życzenie, aby udzielił powszechną amnestyę, tak odpowiedział: bądź WPan przekonany, że niczego sobie więcej nie życzę, jak mieszkańców umysły uspokoić. Wierz mi WPan, że żadnych nie zaniedbam środków, aby tylko to złe naprawić, które ze ścierania się stronniectw wynikło.

— Don Miguel rozkazał, żeby zakony klasztorne dostawiły mu 6,000,000 złp.

— W więzieniach tutejszych pokazała się zaraźliwa choroba, z której umiera codziennie 5 do 6 więźniów.

— Podług bilansu skarbowego, wydatki na rok bieżący wynieść mają 64 milionów złp. dochody zaś tylko przy tak smutnym stanie kraju 28,800,000 złp. (Kor. War.).

HISZPANIA.

Madryt dnia 28 stycznia.

Król Jmć stara się przysposabiać dostojnej małżonce swojej wszelkie rozrywki, i takich tylko pora roku dozwala. Przed kilku dniami zowiedzieli Królestwo lechmość kościół 6. Izidora i Panny Maryi. (G. W.)

— Dnia 2 lutego —

P. Addington, poseł angielski przy tutejszym dworze, i Cesarsko-Rosyjski Radca poselski Xiążę Czetwertyński, przybyli tu przed kilku dniami.

Drużyna znaczniejsza wyprawa do Meksyku ma być w miesiącu październiku wysłana. Pożyczka od Pana Arrieta, na której umorzenie są dochody z wyspy Cuba, ma być na tę wyprawę użyta. Należy tu mnóstwo okrętów, które przewieźć mają wojska do Hawanny i Manilli; do ostatniego miejsca ma wyruszyć 1,200 piechoty, szwadron jazdy i 100 kanonierów, do Hawanny zaś 3,000 piechoty. Wojska te odpłynąć mają w marcu. (Kor. War.).

NIEMCY.

Od brzegów Menu 9 lutego.

(z Gazety Warszawskiej).

Dzień 2 b. m. był najzimniejszym w Niemczech. W Tutlingen (w kraju wirtemberskim) mróz dochodził do 28 stopni; wszystkie jeziora zamrzły; na górach zimno było 6 do 8 stopni mniejsze. W Wangen był mróz na 25½ stopni, w Fridrichshafen na 22, w Tubindze na 27. Według doniesień z Konstancyi, nie tylko Ren, ale i jezioro w tamecznej okolicy zamrzło, co się od roku 1695 nie zdarzyło.

— Dnia 16 —

Dnia 14 b. m. zakończyła w Weymarze życie Wielka Xiężna Sasko-Weymarska, wdowa która przeszło 50 lat była uwielbianą i kochaną matką kraju i wzorem cnot.

WŁOCHY.

Rzym dnia 4 lutego.

(z Gazety Warszawskiej).

Dnia 17 z. m. Wielki Xiążę Toskański, obieżdżając budowy odbywające się w kraju, iako to mostów, dróg i t. d. przez niezręczność postylliona wywróconym został, i strząsał sobie obojczyk; atoli według zdania lekarzy, nie jest w stanie niebezpiecznym.

Dnia 21 z. m. obchodzono w Rzymie uroczystość ś. Agnieszki, w kościele poświęconym tej męczennicze, gdzie też iey zwłoki są złożone. Po mszy ś. poświęcono dwa białe baranki, które Kościół ś. Agnieszki Kapituła Kościoła Laterańskiego, iako znak szczególnego posłuszeństwa corocznie posyła. Baranki te zostały, według przyiętego zwyczaju, oddane przez Mistrza obrzędów Dziekanowi Uditori della sacra rota, który je powierza do pielęgnowania zakonnikom któregośkolwiek klasztoru aż do tegoż dnia przyszłego roku, gdzie z wełny tych baranków robią palliusze, które Papież w święto śś. Piotra i Pawła poświęca.

GRECYA.

W Korrespondencie Norymberskim zawiera się następujący list z Tryestu pod dniem 26 stycznia: „Podług najnowszych wiadomości, przywiezionych tu z Syras na przybyłych okrętach, wieści o niezgodzie między naczelnikami Grecyi okazały się zupełnie bezzasadnemi. Wszędzie panuje zupełna spokojność. Podług zapewnienia jednego podróżnego rozeszła się po całej Grecyi wiadomość, że wyspa Kandya będzie przyłączoną do nowego państwa Greckiego. Lubo ta wiadomość potrzebuje jeszcze potwierdzenia, ale każdy życzy, żeby się ona ziściła, uważając, iakaby zapórę otrzymała przez to Grecya. Kandya, dla żyzności ziemi, przyjemnego i zdrowego klimatu, zajmuje pierwsze miejsce pomiędzy wyspami Europy.

(G. S. P.)

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 25 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Sułtan udał się dnia 16 b. m. na statku parowym do brzegu morza Marmara, dla zabawie-

nia się przez kilka dni łowami w okolicy między Bujuk - Czekmedžo i Kuczuk-Czekmedže, a dnia 20 b. m. wrócił do stolicy.

Kapitan Basza przychodzi coraz bardziej do zdrowia; Reis Effendi, który dla choroby nie mógł przez kilka dni wychodzić z pokoiów, jest podobnie zdrowszy.

Wypadkiem, który daje jawny dowód łagodnych zasad i sposobu myślenia, iakich teraz trzyma się Rząd Otomański względem tolerancyi religijnej, jest zupełnie wolne sprawowanie obrządków, przyznane Ormianom Katolikom, w całej rozciągłości Państwa Otomańskiego, w skutku dzielonego wdania się Mocarstw Katolickich, a mianowicie Dworów Austriackiego i Francuzkiego, tudzież postanowione już przez Portę odłączenie ich od Ormian niekatolików, i ustanowienie osobnego dla nich naczelnika duchownego, niezależącego bynajmniej od Patriarchy Ormiańskiego. Spodziewa się, iż po tych ważnych przyznaniach, które gruntownie mogą zabezpieczyć los Ormian Katolików w krajach Sułtana, nastąpi także zwrot domów i posiadłości tych Ormianów, które wzięto w sekwestr przy ich wygnaniu ze stolicy, oraz oddanie tutejszych ich kościołów.

— Dnia 26 —

Sprawa Ormianów Katolickich już zupełnie i ostatecznie rozstrzygnięta została. W chwili, w której ciż Ormianie udawali się do wszystkich gabinetów Europejskich, dopraszając się pośrednictwa, udało się gorliwym usiłowaniom Francuzkiego poselstwa, skutecznie rozdzielenie Ormian Katolików od niekatolików. Pierwsi nie będą już zostawali pod zarządem Patriarchy niekatolickiego, lecz iako naczelnika duchownego otrzymać mają swego Biskupa, a iako rządzącego świeckiego i pośrednika pomiędzy ich narodem a Portą, mieć będą Nasyra, którego Turcyja mianować będzie. Wszyscy wygnanci mają być do kraju przywołani, i własności ich oddane. Czyli nadal mieszkać mają na Pera i Galata, dotąd nie ma nic pewnego.

Pożar, który wybuchnął na Galata blisko brzegu morskiego, a który z powodu tamecznych składów rzeczy drewnianych i tustych, mógł być nader niebezpieczny, został wkrótce ugaszony, wspólnem usiłowaniem straży ogniowej tureckiej, i ludzi okrętowych rosyjskich i angielskich, którzy na ratunek pośpieszyli. Zgorzało blisko 20 domów mieszkaniowych i sklepów.

Od granic tureckich d. 2 lutego.

Goniec Smyrneński z dnia 17 stycznia pisze: „Donoszą od brzegów Karamanii, iż ogłoszona w meczetach urzędowa wiadomość o zawartym pokoju, przywołanie wielu kanonierów do Stambułu. Codzień przybywają z Stancho żołnierze, którzy udają się do stolicy; inni otrzymali urlop i wracają do domu. Gościńce są napełnione wojskiem, które dobrą karność zachowuje; żołnierze nie dopuścili się najmniejszej zdróżności, co dawniej czynić zwykli byli, gdy do domu wracali. Jeden z podróżnych Chrześcian pisze: „Jadąc do Mylasa spotkałem kilka licznych oddziałów żołnierzy; lecz chociaż miałem ubiór europejski, rzadko widziany w tej odległej okolicy, nie doznałem jednak od nich najmniejszej obrazdy. Ufność zaczyna powracać, i do kilku wsi greckich, opuszczonych w roku 1822, przybywają znów dawniejsi ich mieszkańcy. Sułtan wydał najsurowszy rozkaz obchodzenia się z Raiasami łagodnie i sprawiedliwie.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Jak mało nauka żeglarska może dokazać z żywiołami, bez względu na wysoki stopień terazniejszego swego udoskonalenia, pokazuje to, że w ciągu roku 1828 zginęło na morzu statków amerykańskich 923, a angielskich 951. (G. S. P.)

Pozwólono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.